

Synergie technologických a sociálních inovací v péči o seniory

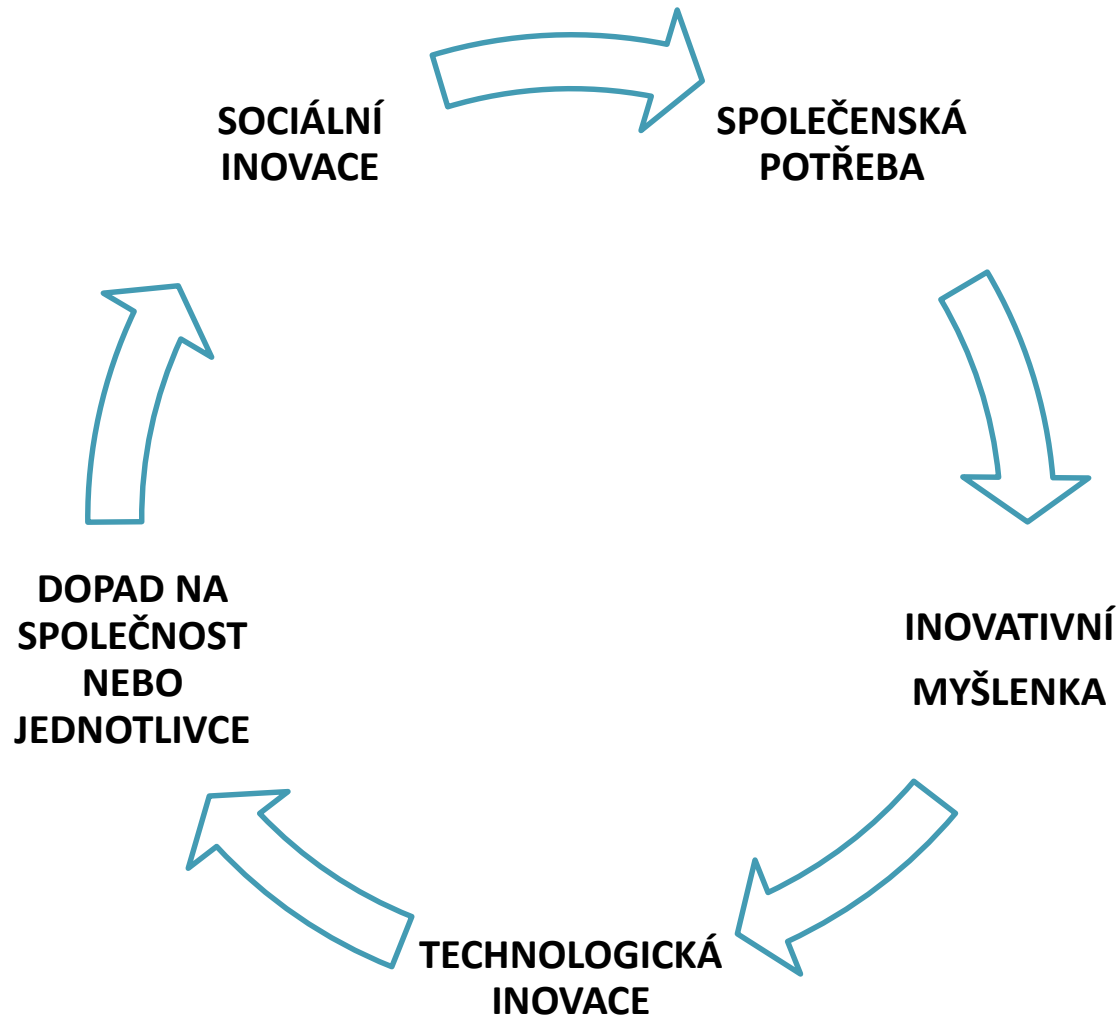
(zavedení asistivních technologií do praxe)

Jiří Hasman

Pár pojmů na úvod:

- **Technologická inovace** vytváří nové postupy, produkty a důležité změny v produktech a postupech technického charakteru.
- **Společenské (sociální) inovace** jsou nové nástroje, myšlenky, instituce nebo způsoby práce, které zlepšují či od základu řeší potřeby společnosti efektivněji než tradiční existující řešení (za inovace lze považovat také změny či úpravy existujících řešení a postupů).
- **Asistivní technologie** (dále jen „AT“) jsou v tomto případě technologickým prostředkem a nositelem společenské inovace.

Vztah technologické a sociální inovace:

Příklad synergie technologické a sociální inovace:

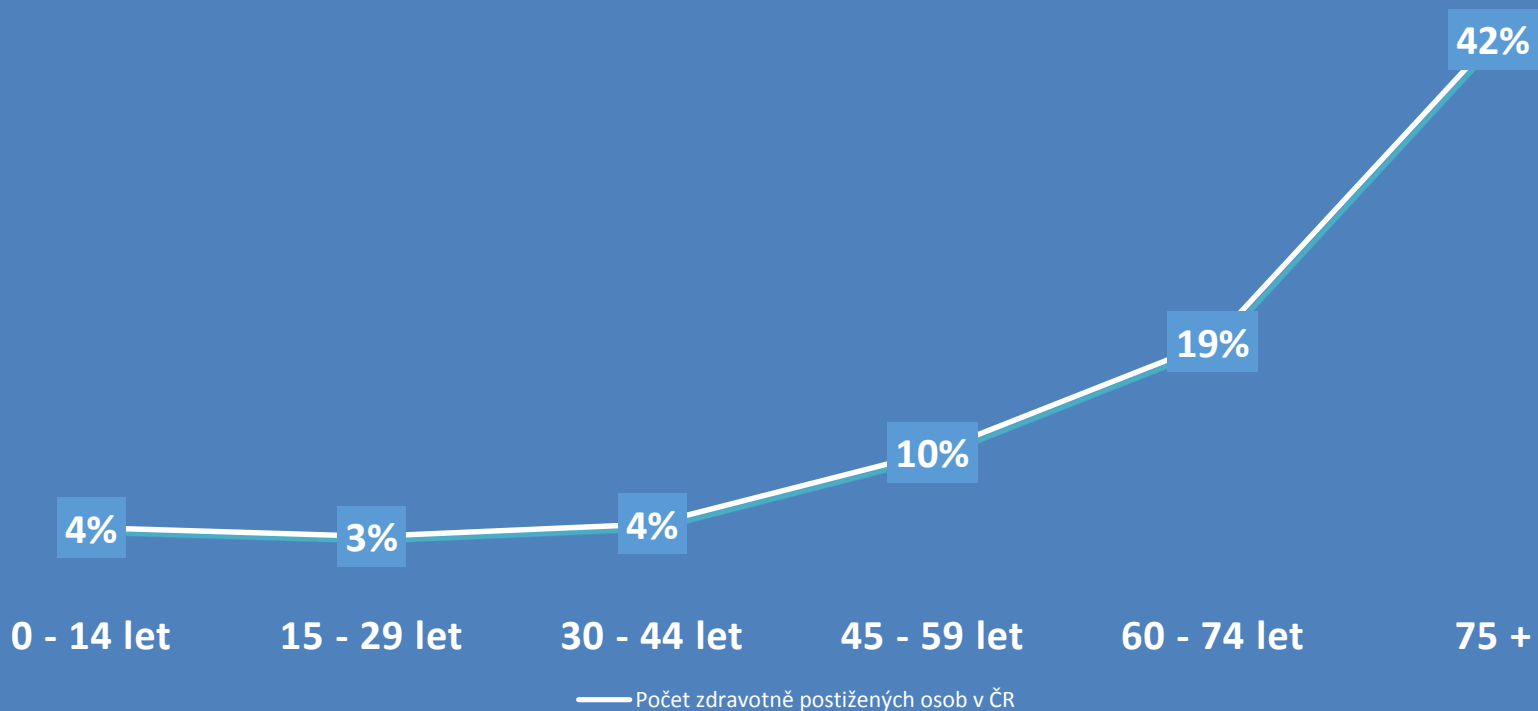
<u>Chytrý telefon</u>	<u>Domácí (terénní) péče</u>
•TELEFONIE	• KONTAKT S PEČOVATELEM (vzdálený audio i video kontakt s uživatelem)
•PROGRAMOVATELNÉ FUNKCE (standardizovaný OS)	•INTERAKCE DLE AKTUÁLNÍ SITUACE, (edukace, nácvik, reakce na určité podněty a pod)
•DATOVÉ PŘENOSY (internet)	• SBĚR A DISTRIBUCE UŽIVATEL. DAT (přenos získaných informací o klientovi)
•AKCELEROMETR, KOMPAS, GPS	• DETEKCE KRIZOVÝCH SITUACÍ (např. pád člověka, ztráta orientace v prostoru)
•PŘIPOJITELNÉ PERIFERIE	• SLEDOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU (telemedicínské informace)

Proč využívat AT?

- Vzrůstající nároky na individuální péči ve stávajícím prostředí klienta;
- Zachování stejné kvality života během všech jeho etap;
- Částečné snížení některých provozních nákladů u poskytovatelů péče;
- Rozšíření terénních služeb o další asistivní služby a zvýšení jejich kapacity;
- Zvýšená odpovědnost pečujícího za svěřené osoby (v důsledku fin. odškodnění dle NOZ);

Proč využívat AT?

POČET ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH OSOB V ČR DLE VĚKU

Zdroj: PPSS – akt.13, výstup 2c

Jak zavádět nové technologie a služby?

Krok č.1: Procesní analýza (audit) organizace

- ✓ Zjištění stávajících procesů v organizaci (např. standardy SS, lidské a finanční zdroje, ved. hospodářská činnost apod.);
- ✓ Vymezení tzv. stakeholders a potencionálních uživatelů AT;
- ✓ Zjištění stávajících nedostatků a příležitostí organizace;

Jak zavádět nové technologie a služby?

Krok č.2: Příprava inovačního projektu

- ✓ Definice plánovaných cílů inovačního projektu;
- ✓ Příprava jednotlivých kroků jeho realizace;
- ✓ Určení kritérií úspěšnosti projektu a efektu změny;
- ✓ Zajištění finančních zdrojů (dotace, granty, dary, vlastní kapitál)

Jak zavádět nové technologie a služby?

Krok č.3: Realizace

- ✓ Realizace projektu;
- ✓ Řešení nahodilých problémů;
- ✓ *Administrace projektu (průběžné mon. zprávy apod.).*

Jak zavádět nové technologie a služby?

Krok č.4: Ukončení projektu

- ✓ Ukončení projektu a začlenění do stávající činnosti organizace;
- ✓ Sledování parametrů (kritérií) úspěšnosti;
- ✓ Závěrečná (hodnotící) zpráva.

Příklad úspěšných řešení v zahraničí:

SHL Telemedicine

je izraelský výrobce a provozovatel telemedicínských řešení pro chronicky nemocné osoby a seniory, který nabízí řadu zařízení pro sledování a zpracování biometrických údajů.

(Více na: <http://www.shl-telemedicine.com/>)

EMOTIONAAL

Cílem projektu je vyvinout systém pro podporu integrované péče pro seniory žijící na venkově (Obsahuje platformu pro sběr a odesílání biomedicínských dat, rozhraní, které umožňuje do systému integrovat další produkty či poskytovatele služeb, nové nanosenzory, které umožňují rozpoznat potenciálně nezdravé podmínky, nezdravý životní styl a stravovací návyky, zejména v souvislosti s léčbou diabetu a infrastruktura venkovských zásobovacích center.

(Více na: www.aal-europe.eu/projects/emotionaal/)

Příklad úspěšných řešení v zahraničí:

CCE – Connected Care for Elderly Persons Suffering from Dementia je příkladem domácího řešení pro seniory trpící demencí. CCE má za cíl pomáhat osobám s demencí v raném stadiu žít déle samostatně a zmírnit postup nemoci. CCE sestává z několika komponent (smart TV a k tomu specializované prostředí, sada senzorů, dávkovač léků, plánovací diář a platforma pro integraci všech dat) integrovaných do jednoho systému

(Více na: <http://www.cceproject.eu/>)

EXCITE – Enabling Social Interaction through Embodiment je založen na využití robotiky v domácím prostředí. Pro projekt vyvinutý robot umožňuje telepresenci blízkých osob a pečovatelů v domácnosti seniora či pacienta a na dálku se tak zároveň, pohybovat po domácnosti, a komunikovat se seniorem či pacientem. Nejvýraznějším prvkem robota je velká obrazovka se zabudovanou kamerou umožňující videohovory.

(Více na: <http://www.excite-project.eu>)

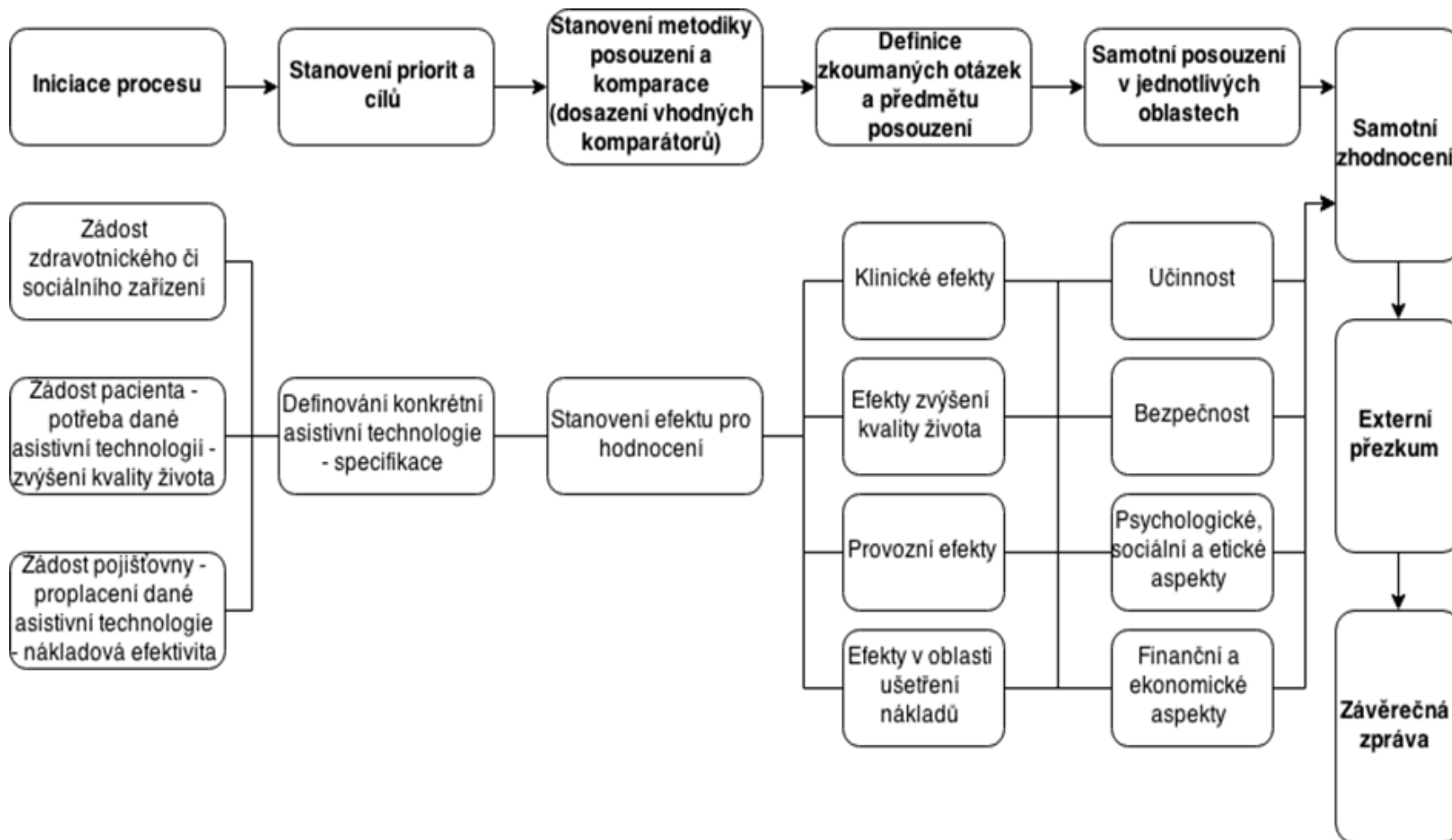
Kritéria efektivity a přínosů daného řešení z pohledu uživatele:

- 1. Hodnocení soběstačnosti**, ve kterém uživatel posuzuje na základě svých potřeb, jaké úkony zvládá sám, jaké mu činí potíže a kde je zcela odkázán na pomoc druhých osob. Od toho se poté odvíjí nasazení služeb a technologií.
- 2. Hodnocení a predikce rizik** na základě sběru dat a statistické pravděpodobnosti predikovat budoucí vývoj klientova zdravotního stavu a vyhodnotit tak možná rizika, na základě kterých pak klient může učinit nutná opatření.
- 3. Porovnání přínosu technologie a služeb** (dle jednotlivých druhů a typů asistivních technologií v poměru s dostupností a náklady daného řešení).

Proces hodnocení efektivity z pohledu systémového financování:

- Posuzování efektivity AT nejsou v ČR v rámci sociálního a zdravotního systému nijak upraveny.
- V současné době se zdá být přijatelným řešením převzetí procesu hodnocení z HTA.

Proces systémového hodnocení efektivity AT dle HTA:

Jak financovat nové postupy a prostředky v oblasti AT?

- Příspěvky od zřizovatelů (u příspěvkových organizací);
- Příjmy z hospodářské činnosti, úvěrové financování;
- Příspěvky na zvláštní pomůcku KPÚP;
- Úhrada ze zdravotního systému;

Jak financovat nové postupy a prostředky v oblasti AT?

- Projekty financovatelné z fondů EU*
 - OPZ výzva č.037, Podpora procesu transformace pobytových služeb a podpora služeb komunitního typu vzniklých po transformaci;
 - OPZ výzva č.023 Podpora procesů ve službách a podpora rozvoje sociální práce;
 - OPZ výzva č.024 Sociální inovace v obl. soc. začleňování a přístupu na trh práce pro nejohroženější skupiny na trhu práce;
 - IROP výzva č.7 Deinstitutionalizace sociálních služeb

*Ilustrační ukázka

Děkuji za pozornost!

Národní centrum sociálních inovací z.ú.

Jiří Hasman

Tel.: +420 777 970 907

e-mail: ncsi@post.cz